

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **M.M. i B.M.**,
skazanych za przestępstwa z art. 229 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2025 r.
wniosku obrońcy skazanego M.M. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego
Ryszarda Witkowskiego,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego R.W. od udziału w
rozpoznaniu sprawy o sygn. III KK 101/24.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego w dniu 6 października 2025 r. wpłynął wniosek obrońcy skazanego M.M. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego R.W. od rozpoznania sprawy zawisłej przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt III KK 101/24. Wnioskodawca podniósł, że podstawą wniosku o wyłączenie jest wadliwe powołanie na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego. Wniosek o wyłączenie sędziego został zarejestrowany pod sygn. KRI [1279] i przydzielony do rozpoznania SSN B.S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego zasługuje na uwzględnienie ze względu na treść art. 41 § 1 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem sędzia podlega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co

do jego bezstronności w danej sprawie. Okolicznością mogąca wywołać tę wątpliwość może być m.in. tryb powołania sędziego Sądu Najwyższego na urząd (zob. np. postanowienie SN z dnia 19 października 2022 r., sygn. akt II KK 206/21).

Sąd Najwyższy jest zobowiązany do wyłączenia sędziego także wówczas, gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszych uchybień, a więc do naruszenia standardu niezależności i bezstronności gwarantowanego przez art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, co mogłoby skutkować m.in. odpowiedzialnością odszkodowawczą Państwa (zob. np. postanowienie SN z dnia 11 kwietnia 2023 r., sygn. akt II KK 57/23 [KRI 155]).

Wniosek wiąże się z okolicznościami dotyczącymi powołania R.W. na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3). W tym miejscu nie trzeba szczegółowo wyjaśniać, że fakt brania udziału w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w tym trybie, prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. w szczególności: uchwała Sądu Najwyższego w składzie połączonych 3 Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22;; zob. także wyroki ETPC: z dnia 22 lipca 2021 r., nr 43447/19, Reczkowicz przeciwko Polsce; z dnia 8 listopada 2021 r., nr 49868/19 i 57511/19, Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce i z dnia 3 lutego 2022 r., nr 1469/20, Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce).

Już samo to powoduje konieczność wyłączenia SSN R.W. od rozpoznania sprawy. Należy jednocześnie dodać, że sędzia R.W. został pierwotnie powołany na stanowisko sędziego w Izbie Dyscyplinarnej, która to Izba, choć była organem powiązanym administracyjnie z Sądem Najwyższym, nie miała statusu sądu w Konstytucji RP i prawa międzynarodowego (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt. BSA I-4110-1/2020 oraz

uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22; wyrok TSUE z dnia 15 lipca 2021 r., C-791/19).

W konsekwencji podjęcie przez sędziego R.W. czynności orzeczniczych w Sądzie Najwyższym - Izbie Karnej nastąpiło bez zachowania procedury przewidzianej dla ubiegania się o stanowisko w sądzie przewidzianym w Konstytucji RP (art. 179 Konstytucji RP). Naruszenie tej procedury również uzasadnia stwierdzenie braku dochowania instytucjonalnych i ustrojowych gwarancji zapewnienia bezstronności i niezawisłości sądu ukonstytuowanego z udziałem sędziego R.W. (zob. m.in. postanowienia SN: z 3 września 2024 r., III KK 341/24; z 14 października 2024 r., III KK 286/23). Ponadto wypada dodać, że w czasie orzekania w Izbie Dyscyplinarnej R.W. okazywał lekceważenie wobec wiążącego polskie sądy orzecznictwa europejskiego (choćby poprzez rozpoznawanie spraw w okresie zawieszenia przez TSUE funkcjonowania Izby Dyscyplinarnej – np. w dniu 30 stycznia 2022 r. w sprawie II DSK 5/19).

Zauważyć nadto trzeba, że w kasacji obrońcy skazanego M.M. został podniesiony zarzut naruszenia art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k. z uwagi na udział w składzie sądu odwoławczego sędziego, który otrzymał nominację do Sądu Okręgowego w Tarnowie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. Udział sędziego R.W. w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy stanowiłby rażące naruszenie zakazu *nemo iudex in causa sua*.

Mając powyższe na uwadze należało wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego R.W. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. III KK 101/24.

[WB]

[r.g.]

